

BÁJE (mýtus)	<p>Literární útvar, v němž vystupují bohové a nadpřirozené bytosti. Jejich působením se vysvětluje stvoření světa, přírodní jevy (bouřky, duha, původ řek...), rituály atd. Jsou spojeny s určitým národem (např. Řekové, Číňané...) nebo etnikem (např. indiáni, židé, křesťané).</p>	<p>některé části Bible (stvoření světa, Mojžíš, ...) indiánské příběhy... starověké: Sisyfos, Daidalos a Ikaros, Tantalos...</p>	<p>Autor je neznámý, jde o ústní lidovou slovesnost – příběhy se tradovaly, vyprávěly si je jednotlivé generace, a tak si je předávaly. Někteří „sběratelé“ je cíleně sbírali a zapisovali, proto se zachovaly i velmi staré příběhy do dnešní doby.</p>	<p>Homér autoři různých částí Bible</p>
POVĚST	<p>Literární útvar, který má reálné jádro, na které se ale nabalily některé nadpřirozené skutečnosti. Týká se skutečných osob nebo konkrétních míst v konkrétním čase – les, jezero, kaplička, zámek, hrad, rytíř, král, kněžna atd. Mívá odkaz do dnešních dob: A od té doby na zámku straší... a od té doby se na svátek sv. Jana v lese zjevuje bezhlavý rytíř... jen dobrým lidem se na Velikonoce otevírají skály...</p>	<p>Bivoj, Blaník, o 12 zakletých pannách, o staroměstském orloji... Golem... zámecké nebo hradní příběhy (O bílé paní) proč se nesmí otevírat pyramidy (faraonova kletba)</p>	<p>Autor je neznámý, jde o ústní lidovou slovesnost – příběhy se tradovaly, vyprávěly si je jednotlivé generace, a tak si je předávaly. Někteří „sběratelé“ je cíleně sbírali a zapisovali, proto se zachovaly i velmi staré příběhy do dnešní doby.</p>	<p>Alois Jirásek Václav Cibula Helena Lisická</p>
POHÁDKA	<p>Literární útvar, který je založen na fantazii, neodehrává se v konkrétním čase nebo prostoru. Vystupují v něm i nadpřirozené bytosti – víly, draci, mluvící zvířata... Dobro v 99 % vítězí nad zlem</p>	<p>Zlatovláška Sněhurka Červená karkulka Bajaja Ledová královna Ošklivé káčátko Alenka v říši divů</p>	<p>Původní ... nemají své autory, jde o ústní lidovou slovesnost – generace lidí si příběhy po večerech vyprávěly pro pobavení. Časem se z toho stal literární útvar pro děti, ale původně byl pro dospělé. Někteří „fandové“ je začali sbírat a zapisovat. V 18. století začínají vznikat moderní ... – mají svého autora, který už je píše cíleně pro děti.</p>	<p>sběratelé: Němcová, Erben, bratři Grimmové autoři: Jan Drda, Hans Christian Andersen, Lewis Carroll</p>

BAJKA	Krátký vtipný příběh, v němž zvířata jednají jako lidé. Tím se poukazuje na špatné lidské vlastnosti jako pýcha, závist, lež atd. Slouží k pobavení, ale i k zamyšlení nad chováním lidí.	Vrána a liška Čáp a liška Stařec a osel	Mívá svého autora.	Autorem prvních ... je Řek Ezop. dále Krylov, La Fontaine
LEGENDA	Legenda je epický literární žánr, pojednávající o životě, smrti, mučení a zázracích určitého světce či mučedníka, příp. ostatků nebo svatého předmětu (legenda o sv. Kříži). V legendách se vyskytují zázraky a postavy křesťanské historie. V přeneseném smyslu může být i legenda o významné osobě. Základní osou je vyprávění o narození, životě (vita), smrti (passio), přenesení ostatků (translatio) a zázracích (miracula) osoby, o které se soudilo, že se za své skutky dostala jistě do nebe.	Život svatého Václava, Kristiánova legenda, legendy o svatém Vojtěchovi Život Kolumbana	Zpočátku byly předávány ústně, později zapisovány jako typ biografie, jejich autoři nejsou vždy známí.	tzv. Kristián, Gumpold, Simeon Metaphrastes Adomnan